

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 listopada 2015 r. powód K. K. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej Miasta stołecznego W. – Urząd D. M. kwoty 9815,32 zł (k. 2) tytułem odsetek od nienależnie pobranych świadczeń za okres od 2009 r. do 2013 r. (k. 1 verte). Ponadto, powód wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu. Następnie sprecyzował, że domaga się w/w kwoty wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (k. 58).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Jednocześnie wskazał, że właściwą jednostką organizacyjną do reprezentowania M.st. W. w niniejszej sprawie jest Zakład (...) w D. M. (odpowiedź na pozew – k. 66-72).

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

### **Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:**

K. K. w lokalu przy ul. (...) w W. mieszkał od lat 50 – tych ubiegłego wieku wraz z rodzicami S. i J. K.. Po śmierci rodziców dalej zamieszkiwał w owym lokalu. Od roku 2009 Miasto stołeczne W. wymagało od niego płacenia zamiast czynszu tzw. odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu. Wyrokiem z dnia 7.12.2012 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy M. ustalił, że powód wstąpił po śmierci ojca z dniem 5.04.2005 r. w stosunek najmu tegoż lokalu. W dniu 10 lipca 2014 r. powód po raz pierwszy wystąpił o wypłatę nienależnie pobranych od niego za lata 2009 do 2013 r. sum tytułem odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu. Po tym piśmie dokonano na rzecz powoda zwrotu nienależnego świadczenia po potrąceniu bieżących zaległości w wysokości ogółem 18 932 zł. Odmówiono natomiast zwrotu odsetek od nienależnie pobranych świadczeń za okres od 2009 do 2013 r.

Powyższe (w zasadzie bezsporne) okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia tej sprawy Sąd ustalił zgodnie z regułami postępowania dowodowego określonymi w art. 227 i następnym k.p.c. Sąd oparł się przy tym na całokształcie dokumentacji znajdującej się w aktach tej sprawy, sprawy I C 1119/11 tut. Sądu, a także w aktach lokalowych oraz na zeznaniach powoda, które sąd podzielił, jako że korespondowały one z pozostałym materiałem dowodowym.

Stosownie do art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości, co do swej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Ponadto, w ocenie Sądu nie można podważać i kwestionować dowodów z dokumentów, gdyż są one rzeczowe i odpowiadają wymogom art. 245 k.p.c. Brak w nich jakichkolwiek sprzeczności co do okoliczności, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Sąd także uwzględnił zgodne twierdzenia stron w trybie art. 229 k.p.c. oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie zaprzeczył w trybie art. 230 k.p.c.

### **Sąd Rejonowy zważył, co następuje:**

Na gruncie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz w kontekście stanowisk stron procesu powództwo o zapłatę kwoty 9815,32 zł wraz z odsetkami ustawowymi okazało się bezzasadne.

Na wstępie godzi się zauważyć, że spór między stronami procesu miał charakter sporu wyłącznie co do prawa. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego i okoliczności sprawy nie ulega bowiem wątpliwości, że pozwany zwrócił powodowi pobrane od niego świadczenie nienależnie, kwestią sporną pozostały jedynie odsetki.

Przechodząc do oceny zasadności zgłoszonego przez powoda żądania zapłaty skapitalizowanych odsetek ustawowych należy wskazać, że zobowiązanie do zwrotu nienależnego świadczenia (bezpodstawnego wzbogacenia) ma charakter bezterminowy. Zatem termin spełnienia takiego świadczenia musi być wyznaczony zgodnie z art. 455 k.c., a więc niezwłocznie po wezwaniu skierowanym przez wierzyciela. W konsekwencji żądanie odsetek w przypadku bezpodstawnego wzbogacenia zasadne jest dopiero od chwili wezwania dłużnika przez wierzyciela na podstawie art.

455 k.c. do zwrotu wzbogacenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r., sygn. I CKN 316/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 117 i z dnia 03 lutego 2006 r., sygn. I CSK 17/05), przy czym użyty w tym ostatnim przepisie termin niezwłocznie nie oznacza obowiązku natychmiastowego spełnienia świadczenia. Moment powstania obowiązku zwrotu (wymagalności) określa moment jego potrącenia - pobrania. Termin zwrotu bezpodstawnie potrąconego świadczenia wyznacza zaś termin określony w **wezwanii do zapłaty**, względnie termin wyznaczony na podstawie okoliczności jako odpowiedni w razie braku określenia terminu w wezwaniu. Także w orzeczeniu z dnia 22 marca 2001 r. (V CKN 769/00), Sąd Najwyższy wskazując w tezie orzeczenia, iż roszczenie z tytułu nienależnego świadczenia, mającego taki charakter już w chwili spełnienia, staje się wymagalne od tej chwili, rozwinął szerzej w uzasadnieniu, że zagadnienie wymagalności ma znaczenie dla określenia początku biegu terminu przedawnienia. Odmiennie zaś od zagadnienia wymagalności roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia potraktować trzeba kwestię oznaczenia terminu jego spełnienia. Sąd Najwyższy zauważył, że przepisy regulujące instytucję bezpodstawnego wzbogacenia i nienależnego świadczenia, nie określają terminu, w jakim ma nastąpić wykonanie obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia. Nie można też wyznaczyć tego terminu, odwołując się do natury zobowiązania, z którego świadczenie wynika. W tym stanie rzeczy - zdaniem SN - za uzasadniony należy uznać pogląd, że zobowiązanie do zwrotu nienależnego świadczenia ma charakter bezterminowy. Oznacza to, że termin spełnienia takiego świadczenia musi być wyznaczony zgodnie z art. 455 k.c., a więc niezwłocznie po wezwaniu skierowanym przez zubożonego.

Mając zatem na uwadze, że roszczenie powoda miało charakter bezterminowy oraz to, iż jego postawienie w stan wymagalności wymagało żądania jego zwrotu, określającego kwotę świadczenia i termin spełnienia, żądanie zapłaty skapitalizowanych odsetek ustawowych od dat pobrania od powoda nienależnych kwot w okresie od 2009 do 2013 r. uznać należało za nieuzasadnione. Podkreślić należy, że zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem. Godzi się wskazać, że powód w żaden sposób nie wykazał tego, aby w dniu pobrania od niego odszkodowania wezwał pozwanego do jego zwrotu, jako świadczenia nienależnego. Przeciwnie powód sam przyznał w trakcie swojego przesłuchania, że pierwsze wezwanie do zapłaty wystosował dopiero w 2014 r. Brak było zatem podstaw do żądania skapitalizowanych odsetek za okres wcześniejszy tzn. za lata 2009 do 2013. Odszkodowanie pobrane od powoda tytułem odszkodowania za bezumowne korzystanie zamiast czynszu było niewątpliwie niezasadne, ale wobec jego dobrowolnego zwrócenia, z tego tytułu nie pozostawała po stronie pozwanej żadna zaległość. Spór dotyczył jedynie odsetek za lata 2009 do 2013, do których zwrotu powód wezwał pozwanego dopiero po raz pierwszy pismem z dnia 10 lipca 2014 r. Domaganie się odsetek ustawowych było zatem zasadne jedynie po upływie terminu zakreślonego w wezwaniu z 2014 r., jednak skoro w niniejszej sprawie powód dochodził tylko skapitalizowanych odsetek za wcześniejszy okres (vide: k. 1 verte) sąd nie mógł uwzględnić powództwa w żadnej części, mając na uwadze art. 321 k.p.c.

Reasumując, po zapoznaniu się z całokształtem materiału dowodowego przedstawionego przez strony, biorąc pod uwagę wyżej przytoczone poglądy Sądu Najwyższego, żądanie powoda należało oddalić jako bezzasadne (punkt 1. sentencji wyroku).

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o treść art. 98 – 99 k.p.c., stanowiącego o obowiązku uiszczenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego przez stronę przegrywającą spór, co w niniejszym postępowaniu obligowało powoda do ich uiszczenia. Na wysokość zasądzonych kosztów procesu składało się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego w stawce minimalnej określonej w odniesieniu do wartości przedmiotu sporu w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (mającego zastosowanie w nin. sprawie na mocy przepisów przejściowych) w kwocie 1200,00 zł (punkt 2. sentencji wyroku).